

جرایم الکترونیکی؛ خطری جدی برای امنیت حیاتی کشورها

تحول فناوری پرسرعت، توسعه رایانه‌ای و استفاده سریع از اینترنت تغییرات دگرگون کننده‌ای در فعالیت‌های روزانه افراد به ارمغان آورده است اما در کنار این تغییرات که در کل کیفیت زندگی را تغییر می دهند نوع جدیدی از جرایم معروف به جرایم الکترونیکی ظهور کرده‌اند.

به گزارش ایسنا، جرایم الکترونیکی واژه کلی است و برای طبقه‌بندی جرائمی مورد استفاده قرارمی گیرد که در آن‌ها رایانه‌ها یا سایر وسایل الکترونیکی به گونه‌ای برای تسهیل ارتکاب اعمال مجرمانه مورد استفاده قرار می گیرند. از این جرائم به عنوانین گوناگون مانند تخلف رایانه‌ای، جرائم رایانه‌ای، جرائم مرتبط با رایانه، جرائم سایبر، جرائم اینترنتی، جرائم دیجیتال و در حال حاضر بیشتر به عنوان جرائم الکترونیکی یاد می‌شود و برخی نیز واژه جرائم دیجیتال را ترجیح می دهند. با این حال جرائم الکترونیکی به سرعت در حال تبدیل به اصطلاح رایج است اما در کل این واژه‌ها مربوط به جرائمی هستند که سیستم‌های اطلاعاتی را به عنوان ابزار یا به عنوان هدف اعمال غیرقانونی به کار می‌گیرند. تعیین هزینه جرائم الکترونیکی به علت آگراه شرکت‌ها برای آفر به خسارت‌های متحمل شده دشوار است، با این حال واضح است که این نوع جرم رو به رو شد و پرهزینه است.

براساس یک تحقیق که از ۲۰ مدیر امنیتی شرکت‌های بزرگ انجام گرفت، یک سوم از این شرکت‌ها جرائم امنیت اطلاعات و هک شدن خود را گزارش نمی دهند و در حالیکه این شرکت‌ها هر روز با جرائم الکترونیکی مواجه می‌شوند اما برای آن‌ها گزارش کردن این موارد دشوار است. جدیدترین گزارش مرکز شکایات جرائم الکترونیکی آمریکا رقم نهایی میزان ضررهای مالی جرائم الکترونیکی در دنیا در سال ۲۰۰۷ را ۲۳/۹/۰۹ میلیون دلار اعلام کرده است. کلاهبرداری، هرزنگاری کودکان، هک و کرک کردن یا هک شبکه‌های تلفن برای انجام مکالمات راه دور رایگان، پولشویی، افشرا و نقض حریم خصوصی، اشاعه نفرت، ارسال دستوراتعمل در زمینه جرائم و جرائم مخابراتی، نوشتن ویروس‌های رایانه‌ای، نقض کپی‌رایت و قمار آنلاین در بیشتر کشورها مصداق‌هایی از جرائم الکترونیکی به شمار می‌روند.

کلاهبرداری از طریق رایانه، انجام کلاهبرداری کارت اعتباری، ساخت کارت‌های قلابی، گرفتن حق دلالی مخفیانه، حساب‌های قلابی و حراج‌های اینترنتی قلابی را بسیار آسان‌تر ساخته‌اند. حملات کلاهبرداری، بانک‌ها و سرویس‌های پرداخت آنلاین مانند pay pal و در کنار آن‌ها اشخاص عادی را هدف قرار می دهند. به عنوان مثال، بانک سوئدی Nordea در یکی از بزرگ‌ترین کلاهبردارای اینترنتی بیش از هشت میلیون کرونر در عرض سه ماه و نتیجه‌تر و جان‌های منشره شده توسط مجرمان روسی از دست داد و در سال گذشته میلادی حراجی‌های اینترنتی بیشترین شکایت را به خود اختصاص دادند.

در هک، کرک و نفوذ غیرقانونی نیز مجرمان خواه هکرهای خارجی باشند که به یک سیستم دسترسی می‌یابند یا کارمندان ناراضی این نوع جرم شامل دسترسی غیرمجاز به سیستم‌های رایانه‌ای یک سازمان یا شخص بوده و ممکن است دستکاری یا تخریب اطلاعات یا سرقت آن‌ها در طی آن صورت بگیرد.

بر اساس گزارش‌ها در حال حاضر ۱۲۰ کشور از این اینترنت برای عملیات جاسوسی استفاده می‌کنند و به علت ماهیت موقت سوابق دیجیتال، پولشویی به میزان قابل توجهی به صورت رایانه‌یی انجام می‌گیرد. اما ماهیت عمومی گروه‌های خبری و اجتماعات آنلاین و حتی ایمیل فرصتی برای انتشار اظهارات افترآزمیز و نقض حریم خصوصی فراهم می‌کند، همچنین در دشمنی سایبر وب‌سایت‌هایی از سوی گروه‌های اقلیت یا محدود برای اشاعه دشمنی نژادی راه‌اندازی می‌شود.

اینترنت همچنین منبع اطلاعات در زمینه چگونگی ارتکاب جرائم الکترونیکی و جرائم سنتی مانند دزدی خودرو و ساخت بمب است؛ ایمیل مجرمان را قادر ساخته پیام‌های رمزنگاری شده برای تهیه، ساخت و توزیع مواد مخدر ارسال کنند.

نوشتن ویروس‌های رایانه‌ای که پیش از این برای کسب شهرت بود و اکنون با انگیزه‌های مالی صورت می‌گیرد و طبق جدیدترین گزارش شرکت امنیتی سیمانتک شمار آن‌ها به بالای یک میلیون ویروس رایانه‌ای رسیده است.

ویروس‌های رایانه‌ای از طریق ضمیمه ایمیل یا دانلودهایی که از اینترنت انجام می‌گیرند، منتشر می‌شوند اما افزایش آگاهی کاربران به‌منظور انجام اقدامات امنیتی و به‌کارگیری آنتی ویروس‌های به‌روز، طرحران این برنامه‌های مخرب را به تغییر تاکتیک خود و تلاش برای آلوده کردن سیستم‌های رایانه از طریق آلوده کردن سایت‌های معتبر وا داشته است.

نقض کپی‌رایت که استفاده غیرقانونی از نرم‌افزار و نصب غیرقانونی آن یکی از بزرگ‌ترین مشکلات مربوط در این زمینه محسوب می‌شوند همچنین شرط‌بندی آنلاین که در بسیاری از کشورها خلاف قانون اعلام و عرضه سرویس‌های شرط بندی تعاملی به کاربران ممنوع شده است. دنیای مجازی مرزهای جغرافیایی را از میان برداشته و از این رو جرائم الکترونیکی دیگر وابسته به محلی نبوده بلکه یک مشکل جهانی محسوب می‌شوند؛ به گفته کمیته منتخب مجلس اعیان انگلیس، اینترنت غرب وحشی است که در آن مجرمان خارج از دایره قانون فعالیت کرده و کاربران از جرائم الکترونیکی بیش‌تر از مورد سرقت قرار گرفتن می‌هراسند.

به گفته تحلیلگران جرائم سایبر به طور مسلم یک مشکل بین‌المللی محسوب می‌شود با این حال بخش‌هایی از دنیا بیش از سایر نقاط در این نوع جرائم نقش ویژه‌ای دارند زیرا مجرمان سهل‌ترین راه را انتخاب کرده و کشورهای را برای فعالیت برمی‌گزینند که قوانین سختی نداشته و احتمال دستگیر شدن در آن‌ها کم باشد.

نخستین کشوری که در این زمینه می‌توان از آن نام برد آمریکا است. این کشور با وجود شمار بالای کاربران اینترنتی و سابقه طولانی مجرمان آشنا به اینترنت و وب منطقه مهمی برای بحث در مورد مشکل جهانی جرائم الکترونیکی به شمار می‌رود. طبق اعلام کارشناسان امنیتی، آمریکا بالاترین منبع ارسال هرزنامه در جهان به‌شمار رفته و بیشترین شمار مجرمان الکترونیکی جهان را داراست با این حال می‌توان به سایر کشورهای جهان مانند چین یا کشورهای اروپای شرقی که شمار متخصصان IT آن‌ها در دوران جنگ سرد افزایش یافت، در این زمینه اشاره کرد.

گسترش و پیشرفت جرائم الکترونیکی کشورهای مختلف را به در پیش گرفتن راهکارهای لازم از طریق تدوین قوانین مربوط و افزایش آگاهی عمومی واداشته است. پیگیری، کشف و مقابله با جرائم الکترونیکی نیازمند برخورداری از دانش، مهارت و فناوری بالا است.

وزیر ارتباطات:

ایران در بخش مخابرات جزو ۶ کشور مورد توجه است

دور گذشته تعداد تلفن همراه در کشور هفت میلیون بوده که در پایان سال ۸۶ این رقم به ۲۵ میلیون شماره رسیده است و توسعه تلفن همراه در دو سال و نیم گذشته رشدی هفت برابر داشته است.

وی با بیان این‌که بیش از پنج هزار روستا صاحب بانک شدند گفت: حضور بانک

در روستاها یک آرمان بود اما اکنون

پنج هزار روستا از این خدمات بهره‌مند شدند.

سلیمانی افزایش تعداد مرسولات از ۵۰۰ میلیون مرسوله از سال ۸۴ به یک میلیارد مرسوله را نوآوری در حوزه پست در استان قم دانست و گفت: ارزش این کار

معاون وزیر ارتباطات:

جاده‌های اصلی کشور تحت پوشش شبکه تلفن همراه

قرار می‌گیرد

اپراتور خواهد بود.

وی با تأکید بر این‌که اپراتور اول پوشش دهی جاده‌های

فرعی را نیز در دست اقدام دارد، یادآور شد: در این خصوص

نیز امسال طرح آمارهای قابل توجهی به دست می‌آید. به گفته غفاریان، اپراتور اول تلفن همراه در حال

شناسایی نقاط کور شهرها، جاده‌ها و بزرگراه‌های تحت پوشش شبکه تلفن همراه است.

مدیرعامل شرکت مخابرات ایران خبر داد:

امضای تفاهم نامه آموزشی میان ایران و چین

نیروهای داخلی برای آموزش استفاده

از تجهیزات خریداری شده به کشور چین اعزام می‌شوند اما با ایجاد مرکز آموزش منطقه‌ای در فولاد شهر اصفهان این دوره‌ها در کشورمان برگزار می‌شود.

به گفته مدیرعامل شرکت مخابرات ایران، مرکز آموزش منطقه‌ای که در فولاد شهر اصفهان ایجاد شده است پایگاه آموزش منطقه‌ای مخابرات ایران و هواوی چین خواهد بود.

وی با تأکید بر اینکه شرکت مخابرات ایران امکانات دانشگاهی را فراهم خواهد کرد و تکنولوژی شرکت آموزشی و طراحی توسط این شرکت چینی ارائه می‌شود، گفت: بالغ بر یک سال است که بهره برداری از یک

تفاهم‌نامه آموزشی میان ایران و

شرکت هواوی چین امضا شد.

صایر فیضی مدیرعامل شرکت مخابرات ایران در گفت وگو با موبنا هدف از امضای این تفاهم‌نامه را برگززاری دوره‌های آموزشی تکنولوژی‌های جدید و به روز مخابراتی عنوان کرد و اظهار داشت: طبق این تفاهم‌نامه شرکت هوواوی چین در ایران، دوره‌های آموزش منطقه‌ای برگزار خواهد کرد. وی با بیان اینکه حجم وسیعی از شبکه‌های مخابراتی ایران را تجهیزات هوواوی تشکیل می‌دهد گفت: این شرکت یکی از تأمین‌کنندگان تجهیزات اپراتورها در تمام کشورهای خاورمیانه است.

فیضی یادآور شد: پیش از این

همایش پیاده‌سازی دولت الکترونیک در بروجرد برگزار شد

همایش پیاده‌سازی دولت الکترونیک با رویکرد براسقرار دولت دکتزرزین کوب بروجرد برگزار شد.

به گزارش ایرنا، «غلامرضا قربانی‌مقدم» معاون آموزش و ای سی تی پژوهشکده هیبروالکترونیکی ایران در این همایش گفت: یکی از سیاست‌های کلان دولت استفاده از امکانات جدید الکترونیکی و فناوری اطلاعات است.

وی افزود: به رغم امکانات فراوان در زمینه فناوری اطلاعات متأسفانه فاصله زیادی در سطح دانش اطلاعات کشور با دیگر کشورهاست.

وی ادامه داد: این امر شاخصی برای تعیین میزان عدم توسعه یافتگی کشور معرفی شده است. وی افزود: دولت الکترونیک مسئول سیاست‌گذاری و نظارت و بهترین نوع اجرای این سیستم و قوانین است که باید به بخش خصوصی داده شود.

وی تأکید کرد: برای زندگی بهتر در دهکده جهانی باید با قوانین حاکم بر آن آشنا و از وسایل نقل و انتقال و ایجاد ارتباط با دیگران استفاده کنیم. وی یادآورشد: یکی از سیستم‌هایی که موجب حضور در این دهکده جهانی می‌شود اطلاعات کامپیوتری و دانش زبان دهکده و آشنایی باقوانین آن است تا بتوانیم در دهکده وارد و تأثیرگذار باشیم. وی گفت: سازمان دولت الکترونیک از اتوماسیون و اتومیشن آغاز می‌شود و به این معنی نیست که زمینه ساز بیکاری گردد. معاون آموزش ای سی تی پژوهشکده هیبرو الکترونیکی ایران افزود: اگر اتوماسیون می‌خواست زمینه ساز بیکاری در جامعه شود بدون شک امروز کشورهای ژاپن و آمریکا باید بالاترین درصد بیکاری را داشته باشند.

کوتاه از جهان رایانه

۹۰ درصد ایمیل‌های سه ماهه

نخست ۲۰۰۸ هرزنامه بوده اند!

نتایج تحقیقات یک مؤسسه امنیت انفورماتیکی نشان می‌دهد که پیش از ۹۰ درصد از تمام ایمیل‌هایی که در سه ماهه نخست سال ۲۰۰۸ ارسال شده‌اند هرزنامه بوده‌اند.

به گزارش مهر، مؤسسه امنیت انفورماتیکی «سوفوس» با بررسی رشد پدیده هرزنامه نویسی در سه ماهه نخست سال جاری نشان داد که ۹۲/۳ درصد از تمام ترافیکی ارسال ایمیل بین ماههای ژانویه تا مارس پیامهای ناخواسته (هرزنامه) بوده‌اند. همچنین این نتایج نشان می‌دهد که در این دوره زمانی به طور متوسط در هر روز ۲۳ هزار و ۳۰۰ وب‌سایت جدید ساخته شده‌اند که برای تبلیغ فعالیتهای غیرقانونی خود از هرزنامه نویسان کمک می‌گیرند.

براساس گزارش پایگاه خبری «مک‌ورد»، سوفوس در ادامه این تحقیقات، گزارشی از آخرین وضعیت کشورهایه که بیشترین میزان هرزنامه را بین ماههای ژانویه تا مارس ۲۰۰۸ تولید کرده‌اند ارائه کرده است.

براساس این طبقه‌بندی، آمریکا با ۱۵/۴ درصد، روسیه با ۷/۴درصد و ترکیه با ۵/۹ درصد از بیشترین میزان تولید هرزنامه در مدت این سه ماه برخوردار بوده‌اند.

در ادامه این طبقه‌بندی، چین با ۵/۵ درصد، برزیل با ۴/۳درصد، کره جنوبی با ۴درصد و لهستان با ۳/۸درصد در رتبه‌های چهارم تا هفتم ایستاده‌اند.

ایتالیا با ۳/۶ درصد، آلمان با ۳/۴درصد، انگلیس با ۳/۴درصد، اسپانیا با ۳/۳درصد و فرانسه با ۳/۲درصد در پله‌های بعدی بیشترین میزان تولید هرزنامه قرار گرفته‌اند.

ریزپردازنده‌های مخرب درهای

جدید را برای حمله هکرها

می‌کشایند

در حالی که هکرها سال‌ها از ایرادهای موجود در نرم‌افزارها برای دسترسی غیرمجاز به رایانه‌ها استفاده می‌کردند، پژوهشگران امنیتی از امکان هک شدن ریزپردازنده‌ها پرده برداشتند.

به گزارش ایسنا، پژوهشگران در جریان یک کنفرانس پژوهشگران امنیتی در سانفرانسیسکو، نشان دادند که چگونه می‌توان با دستکاری یک تراشه رایانه‌ای، امکان دسترسی غیر مجاز به یک رایانه را فراهم کرد، هر چند تحقق این نوع حمله در دنیای واقعی کار زیادی می‌برد اما عملاً غیر قابل کشف است.

بر اساس این گزارش، این گروه امنیتی برای انجام این حمله از یک پردازنده ویژه قابل برنامه‌ریزی که با سیستم عامل لینوکس کار می‌کرد، استفاده کردند.

این تراشه به گونه‌ای برنامه‌ریزی شده بود که میان‌افزارهای مخرب را به حافظه‌ی تراشه وارد کند که پس از آن یک هکر امکان می‌یابد همانند یک کاربر مجاز به یک سیستم رایانه‌ای دسترسی یابد.

محققان برای برنامه‌ریزی کردن مجدد تراشه تنها بخش کوچکی از مدارهای تراشه را دستکاری کردند و در حال کار بر روی ابزارهایی هستند که می‌توانند به شناسایی چنین پردازنده‌های مخربی کمک کنند.

با وجودی که سناریوی مطرح شده توسط پژوهشگران ممکن است اغراق آمیز باشد اما وزارت دفاع آمریکا دفاع از این مسأله را جدی گرفته و هیأت علوم دفاعی وزارت دفاع آمریکا با اعلام این که حرکت به سوی برون سپاری ساخت تراشه ممکن است مشکل امنیتی به وجود آورد نسبت به حملات طراحی شده توسط پژوهشگران مذکور هشدار داد.

پیش از این موارد متعددی از محصولاتی مشاهده شده که با نرم افزار مخرب نصب شده در آن‌ها به بازار روانه شده‌اند؛ به عنوان مثال در اواخر سال ۲۰۰۶، ابل آی‌پدهای ویدیویی را عرضه کرد که حاوی ویروس بودند.

طرح‌های فناوری بی‌سیم نسل

چهارم رونق می‌گیرد

نوکیا، بزرگ‌ترین سازنده تلفن همراه جهان با شرکت‌های سونی، اریکسون، NEC و آکاتل لوستت برای همکاری در طرح‌های خود در مورد سیستم بی‌سیم نسل چهارم به توافق رسید. به گزارش ایسنا، شرکت‌های نامبرده چارچوب صدور مجوزی برای امتیازهای انحصاری خود جهت استانداردهای تلفن همراه نوظهور Long Term Evolution که به نام LTE شناخته می‌شود تشکیل دادند.

بر اساس این گزارش این توافق نقطه‌ی عطفی برای فناوری LTE به عنوان رقیب مستقیم وای مکس بوده که مورد پشتیبانی اپتل است و در مقایسه با فناوری بی‌سیم نسل سوم سریع‌تر و سیستم بی‌سیم دوربردتری است. همچنین شبکه‌های LTE در آمریکا و چین به‌کار گرفته شده‌اند و به اعتقاد نوکیا و شرکای این شرکت، فناوری LTE تحول منطقی سیستم‌های نسل سوم است که توسط این شرکت‌ها به عنوان راهکاری برای تلفن‌های همراه، لپ‌تاپ‌ها و حتی اتصالات اینترنت پرسرعت ثابت فروخته می‌شود.

این شرکت‌ها متعهد شدند میزان حق امتیاز را پایین نگه دارند تا این فناوری شانس موفقیت دهند و در این در حالی است که اپتل وای مکس را آینده ارتباطات بی‌سیم می‌دانند.

کمتر از کار مرکز ارتباطات سیار نیست.

وی بر مدیریت زمان و هزینه تأکید کرد و گفت: به کارگیری این گونه مدیریت سبب کارآمدی سیستم و توسعه فعالیت‌ها می‌شود؛ هزینه‌های تمام شده در کشور زیاد است که می‌توان آن‌ها را کاهش داد؛ هنر این است که کارآمدی و بهره‌وری را بالا برده و بر تعداد مشتریان و خدمت به آن‌ها بیفزاییم.

در ادامه محمدرضا زهره‌وند مدیر کل مخابرات استان قم گفت: برای توسعه مخابرات استان قم ایجاد مرکز دوم تلفن بسیار ضروری است که فاز اول آن ۳۰۰ هزار شماره و فاز دوم آن نیز که تا پایان سال ۸۷ به بهره‌برداری می‌رسد، ۱۰۰ هزار شماره خواهد داشت.

مدیر عامل شرکت مخابرات استان قم به افتتاح همزمان ۷۹ پروژه مخابراتی همزمان با سفر هیأت دولت به استان قم اشاره و تأکید کرد: این پروژه‌ها با اعتباری بالغ بر ۱۳۳ میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید که این کار موجب تقویت شبکه‌های مخابراتی خواهد شد.

مذیر عامل شرکت مخابرات استان قم به افتتاح همزمان ۷۹ پروژه مخابراتی همزمان با سفر هیأت دولت به استان قم اشاره و تأکید کرد: این پروژه‌ها با اعتباری بالغ بر ۱۳۳

میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید که این کار موجب تقویت شبکه‌های مخابراتی خواهد شد.

مذیر عامل شرکت مخابرات استان قم به افتتاح همزمان ۷۹ پروژه مخابراتی همزمان با سفر هیأت دولت به استان قم اشاره و تأکید کرد: این پروژه‌ها با اعتباری بالغ بر ۱۳۳

میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید که این کار موجب تقویت شبکه‌های مخابراتی خواهد شد.

مذیر عامل شرکت مخابرات استان قم به افتتاح همزمان ۷۹ پروژه مخابراتی همزمان با سفر هیأت دولت به استان قم اشاره و تأکید کرد: این پروژه‌ها با اعتباری بالغ بر ۱۳۳

میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید که این کار موجب تقویت شبکه‌های مخابراتی خواهد شد.

مذیر عامل شرکت مخابرات استان قم به افتتاح همزمان ۷۹ پروژه مخابراتی همزمان با سفر هیأت دولت به استان قم اشاره و تأکید کرد: این پروژه‌ها با اعتباری بالغ بر ۱۳۳

میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید که این کار موجب تقویت شبکه‌های مخابراتی خواهد شد.

مذیر عامل شرکت مخابرات استان قم به افتتاح همزمان ۷۹ پروژه مخابراتی همزمان با سفر هیأت دولت به استان قم اشاره و تأکید کرد: این پروژه‌ها با اعتباری بالغ بر ۱۳۳

میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید که این کار موجب تقویت شبکه‌های مخابراتی خواهد شد.

مذیر عامل شرکت مخابرات استان قم به افتتاح همزمان ۷۹ پروژه مخابراتی همزمان با سفر هیأت دولت به استان قم اشاره و تأکید کرد: این پروژه‌ها با اعتباری بالغ بر ۱۳۳ میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید که این کار موجب تقویت شبکه‌های مخابراتی خواهد شد.

مذیر عامل شرکت مخابرات استان قم به افتتاح همزمان ۷۹ پروژه مخابراتی همزمان با سفر هیأت دولت به استان قم اشاره و تأکید کرد: این پروژه‌ها با اعتباری بالغ بر ۱۳۳ میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید که این کار موجب تقویت شبکه‌های مخابراتی خواهد شد.

مذیر عامل شرکت مخابرات استان قم به افتتاح همزمان ۷۹ پروژه مخابراتی همزمان با سفر هیأت دولت به استان قم اشاره و تأکید کرد: این پروژه‌ها با اعتباری بالغ بر ۱۳۳

میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید که این کار موجب تقویت شبکه‌های مخابراتی خواهد شد.

مذیر عامل شرکت مخابرات استان قم به افتتاح همزمان ۷۹ پروژه مخابراتی همزمان با سفر هیأت دولت به استان قم اشاره و تأکید کرد: این پروژه‌ها با اعتباری بالغ بر ۱۳۳

میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید که این کار موجب تقویت شبکه‌های مخابراتی خواهد شد.

مذیر عامل شرکت مخابرات استان قم به افتتاح همزمان ۷۹ پروژه مخابراتی همزمان با سفر هیأت دولت به استان قم اشاره و تأکید کرد: این پروژه‌ها با اعتباری بالغ بر ۱۳۳ میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید که این کار موجب تقویت شبکه‌های مخابراتی خواهد شد.

مذیر عامل شرکت مخابرات استان قم به افتتاح همزمان ۷۹ پروژه مخابراتی همزمان با سفر هیأت دولت به استان قم اشاره و تأکید کرد: این پروژه‌ها با اعتباری بالغ بر ۱۳۳

میلیارد ریال به بهره‌برداری رسید که این کار موجب تقویت شبکه‌های مخابراتی خواهد شد.